

D. marginalis L. Wszędzie w stojących wodach wraz z odmianą:
var. ♀ *conformis* Kunze.

D. dimidiatus Bergstr. Rzadszy. Pasieki, Biłohorszcze, Kleparów (staw Barana).

D. circumcinctus Ahr. Zniesienie, Kleparów (staw Barana).
Należy do rzadszych pływaków.

Cybister laterimarginalis Deg. W wodach stojących i stawach nie częsty. Kleparów, Sygniówka Mała, Solyhy obok Szklá.

Sprawozdania z zebrań miesięcznych P. Z. E. 1923 r.

[Comptes-rendus des séances mensuelles, de la Soc. Pol. des Entom. du 1923].

VIII. 5 listopada.

Dr. Świątkiewicz — Motyle rzadsze zebrane w ubiegłym sezonie w Gologórach i Zaleszczykach;

Stöckl — Wyniki karmienia gąsienic *Angerona prunaria* L. różnemi roślinami:

W roku 1919 z końcem maja złowiłem w Hołosku samicę ab. *sordjata* Fuessl, która zniosła kilkadziesiąt jaj, wylęgłe gąsieniczki hodowałem aż do późnej jesieni liśćmi *Prunus spinosa* L. a po przezimowaniu liśćmi *Corylus avellana* L. — Z tego chowu otrzymałem w roku 1920 z końcem maja 50% ab. *sordjata* Fuessl. W tym samym czasie złowiłem znowu w Hołosku samicę ab. *sordjata* Fuessl. a wylęgłe gąsieniczki hodowałem do późnej jesieni i po przezimowaniu liśćmi *Corylus avellana* L. i otrzymałem z końcem maja 1921 — 30% ab. *sordjata* Fuessl. — Dnia 30 maja 1921 złowiłem w Hołosku typową samicę *prunaria* L. a wylęgłe gąsieniczki hodowałem do późnej jesieni liśćmi *Prunus spinosa* L. a po przezimowaniu liśćmi *Corylus avellana* L., później po 3 wylince także z przymieszką *Vaccinium myrtillus* L. — Z chowu tego otrzymałem w roku 1922 — 30% ab. *sordjata* Fuessl. Dalszych badań dla braku czasu musiałem zaniechać.

Nadmienić tu muszę, że gąsienice *Angerona prunaria* L. hodowałem dawniej *ex ovo* tak przed jakoteż po przezimowaniu tylko liśćmi *Prunus padus* L. i otrzymałem albo 5% ab. *sordjata* Fuessl. albo same typowe *prunaria* L. — Z gąsienic znalezionych

pojedynczo na rozmaitych drzewach liściastych, otrzymałem prawie wyłącznie typowe *prunaria* L. Z 5 gąsienic znalezionych w jesieni na *Clematis recta*, które po przezimowaniu karmiłem liśćmi *Corylus avellana* L. otrzymałem 3 typowe motyle a 2 aberacje. Gąsienice pochodzące od samca i samicy typowych *prunaria* (*in copula*) jakoteż od ab. *sordidata* Fuessl. wydają motyle tak typowe jakoteż aberacje.

Kuntze — *Carabus hampei* v. *mendax* Csiki z Czywczyna w Czarnohorze.

IX. 3 grudnia.

Prof. J. Łomnicki — Przegląd krajowych gatunków Rozpucza (*Liparus Ol.*);

Kłapacz — *Colymbetinae* i *Dytiscinae* okolic Lwowa;

Noskiewicz — *Andrena paucisquama* n. sp. z Opola i Podola;

Kinel — *Platyscelis melaena* Fisch. i *gages* Fisch. w zbiorach Muzeum im. Dzieduszyckich.

Dn. 7 stycznia br. odbyło się II. Walne Zgromadzenie P. Z. E. w Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie, na którym m. i. dokonano wyboru Zarządu i Komisji Rewizyjnej na r. 1924 w nast. składzie: Zarząd — Prof. Z. Mokrzecki (przewodn.), prof. J. Łomnicki (I. zast. przew.), dr. M. Świątkiewicz (II. zast. przew.), dyr. J. Grollé (skarbnik), J. Noskiewicz (bibl.), J. Kinel (sekr.), R. Kuntze (zast. skarbn.); Kom. Rew. — Prof. A. Kozikowski, dr. E. Mazur, inż. J. Romaniszyn.

Wysokość wkładki członkowskiej na r. bież. ustalono na **2 złp.** Według uchwały W. Z. ma to być wkładka minimalna obowiązująca każdego członka. Ze względu jednak na znaczne koszty wydawnicze uchwalilo W. Z. zwrócić się do zamożniejszych członków z apelem o nadsyłanie dobrowolnych darów ponad obowiązkową wkładkę na rzecz wydawnictwa P. Z. E.

Prenumerata dla osób nie będących członkami Związku lub instytucyj wynosi wedle uchwały W. Z. w r. bież. **4 złp.**

Dla zagranicy: wkładka członkowska **4 fr. szw.**; prenumerata **5 fr. szw.**

Szczegółowe sprawozdanie z W. Z. pomieszczone będzie w zeszycie pierwszym tomu trzeciego.

Referaty.

Sprawozdanie z działalności Zakładów Ochrony lasu i Entomologii w Skierniewicach. R. I. 1922--23. Kierownik prof. Mokrzejcki, Skierniewice. 1923.

Publikacja pow. daje krótki obraz wszechstronnej i owocnej działalności w ub. dwuleciu nowo zorganizowanych przez prof. Mokrzejckiego przy Szk. Gł. Gosp. Wiejsk. Zakładów, mających pomieszczenie w historycznym pałacu skierniewickim.

Praca szła w różnych kierunkach. Poza stroną dydaktyczną objęła urządzenie samych Zakładów i Muzeum krajowego, badania fizjograficzne i biologiczne szkodników oraz walkę z nimi przy pomocy personelu, w skład którego wchodził pp. Kéler i K. Strawiński (asystenci), B. Dixon (adjunkt) i J. Gundlauch (preparator).

Na pierwszy plan wybija się badanie kornika w Puszczy Białowieskiej i walka z nim. Według obliczeń z r. 1922 było drzew zarażonych przez kornika 1,215.000 m³. Odpowiednio do składu dendrologicznego urozmaicony jest materiał korników, zebrany w Puszczy przez Kélera. Masowo i szkodliwie występowały 3 gatunki na świerku: *Ips typographus* L., *Pityogenes chalcographus* L. i *Polygr. polygraphus* L. Interesująca jest lista pasożytów i komensalów kornika z spośród owadów. M. i. zebrano: *Piezosternus cursitans* Fall., *Clerus formicarius* L., *Pityophagus ferrugineus* L., *Medeterus signaticornis* Lw., *Bracon flavator* F., *Roptracerus xylophagorum* Ratz.: wszystkie są wybitnymi wrogami różnych gatunków kornika. Walkę z kornikami w Puszczy według ułożonego przez prof. Mokrzejckiego programu prowadził Kéler. Rezultatem jej było stłumienie inwazji kornika i powstrzymanie rozszerzenia się jego w głąb Puszczy.

Z prac naukowych prof. Mokrzejckiego i jego współpracowników zasługują na uwagę: Badania nad biologią Błyszczki gammy (P. Pismo Ent. T. II. Z. 2); dalej nieogłoszona jeszcze praca Kélera nad morfologią i anatomią porównawczą korników. Strawiński poczynił szereg obserwacji biologicznych i morfologicznych u *Aradus cinnamomeus*. Nad Ichneumonidami pracował też w Zakładzie, jako gość prof. R. Błędowski.

Pokaźnie jak na początek prezentują się zbiory Muzeum krajowego, wśród których pierwsze miejsce zajmują owady, przeważnie chrząszcze; z tych oznaczone dotychczas tylko *Carabidae* i *Ipidae*. Baczniejszą uwagę poświęcono ptakom ze względu na znaczenie ich w tępieniu owadów szkodliwych. Osobliwością naszych kresów wschodnich są: *Sitta europaea sztolcmani* Doman. i *Picoides tridactylus stehowi* Sachtl.

Następuje spis owadów szkodliwych z różnych rzędów obserwowanych w r. 1922 w Polsce obejmujący prócz korników 24 gatunków. Szczegółowsze obserwacje przeprowadzono na nast.: *Hylotrupes bajulus*, którego larwa drąży słupy telegraficzne w wysokości do $\frac{3}{4}$ m. n. ziemią i sprawia, że te po 2 do 3 latach łamią się; podano też środki zaradcze. Z pasożytów *Panolis griseovariegata* wychodowano muchówkę *Panzeria rudis* Fl. i gąsienicznikowate *Ophion luteus* L., *Ichneumon bilunulatus* Grav., *Banchus femoralis* Thoms., który znany

był do niedawna tylko z Szwecji i Turyngji; w ostatnich czasach dopiero okazało się, że jest to pospolity pasożyt *Pan. griseovar.*; samca opisał w r. 1914 (D. Ent. Z.) Pfankuch. U *Carpocapsa pomonella* skonstatowano w Skierniewicach częściowo drugą generację. Szczegółowe studia przeprowadzono nad *Phytometra gamma*, która masowo wystąpiła na wsch. kresach w r. 1922.

Sprawozdanie illustrowane jest 11 oryginalnymi rysunkami i fotografjami.

K.

Nadesłane.

Mszyca wełnista (*Schizoneura lanigera* Haus.) pojawiła się w ostatnich czasach w dużych ilościach w pd. wsch. Polsce, na którym to obszarze dotychczas nie była znana. Zagroza ona w poważny sposób sadom, a pomyślny rezultat zwalczania, zawisł w wielkiej mierze od dokładnego poznania jej rozprzestrzenienia, wpływu najrozmaitszych warunków na rozwój i t. p. — Dlatego też zwracam się do Sz. Panów Kolegów Entomologów z gorącą prośbą o nadsyłanie wszelkich spostrzeżeń i wiadomości o pojawianiu się Mszyicy w. na obszarze 4-ech województw południowych: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, przedewszystkiem zaś tych 3 ostatnich, bądź pod adresem Stacji Ochrony Roślin, bądź też Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie.

Mszycę wełnistą poznać można z łatwością po włoskowatych, wełnistych, białawo-błękitnych wydzielinach woskowych na ciele oraz po tem, iż żyje nie na liściach, lecz wyłącznie na korze gałązek, konarów i pni w zagłębieniach, szczelinach, ranach rakowatych i t. p. Pojawia się przedewszystkiem na jabłoniach, wyjątkowo tylko na gruszach, pigwach i głogach.

Stacja Ochrony Roślin w Dublanach ob. Lwowa

Adam Krasucki.
